

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Od besed k dejanjem

Ob napeti pozornosti evropske javnosti se je z nedeljskimi volitvami dovršil velik volilni boj za novo narodno skupščino kraljevine Jugoslavije. V nasprotju z volitvami l. 1931., ko je celokupna opozicija proglasila abstinenco in se je vodil boj samo med posameznimi sreskimi kandidati na takrat edini državni listi g. Živkovića, se je tokrat opozicija — z izjemo nekoliko Koroščevih pristašev in starega Ace Stanojevića — odločila za boj in je svojo srečo poskušala na petih listah, od katerih pa so samo tri ustrezale zahtevam zakona in bile potrjene. Glavni boj se je bil med listo predsednika vlade g. Jevtića in listo združene opozicije g. dr. Mačkaka in ste tudi samo ti dve listi zbrali ogromno večino vseh oddanih glasov ter doste deležni mandator.

Domači in tuji neprijatelji šestojanuarske politike in Jugoslavije so napovedovali ali malenkostno udeležbo ali pa ob veliki udeležbi zmago opozicije. Slednje so zlasti pričakovali na Madžarskem in povsod tam, kjer se danes vedno sanjajo o razpadu Jugoslavije. Nedeljske volitve so jih s trdo pestjo vzdramile iz sanj in jim pokazale veliko resnico, da je jugoslovanski narod, ki je oddal 5. maja blizu 70% vseh za volitve upravičenih glasov (to je bil navadno tudi poprej v mirnejših časih normalni odstotek pri volitvah!), odločen vztrajati pri politiki narodnega in državnega edinstva, inavgurirani od pokojnega velikega kralja Aleksandra, pri politiki narodne slovesne gospodarske obnove in narodnega sporazumevanja. Jugoslovanski narod je z ogromno večino 1.738.390 glasov, oddanih za listo g. Jevtića, proti 983.248 glasovom, oddanim za listo g. Mačkaka, odklonil politiko notranjih bojov, ki bi jih izzvala opozicija, ako bi ji bilo uspelo dobiti pri volitvah večino, z obnovo ustavnih pravic in pravic glede notranje ureditve države. Dejstvo, da so izjemo gosp. Mačkaka, ki je kot nosilec liste naravno izvoljen, propadli vsi trije glavni šefi opozicije, Davidović, Spaho in Jovanović, je glasev memento, ki ga je narod zaklical vsem onim, ki se podajajo v politične boje ne zaradi principov gospodarskih, socialnih, ekonomskih in kulturnih, ampak jim je edini princip nasprotstvo proti obstoječemu režimu. Dejstvo, da je opozicija samo v dveh od devetih banovih dobila večino, govori za sebe cela poglavlja.

Naravno pa volilna zmaga g. Jevtića ne sme niti njega niti njegove večine v narodni skupščini zazibati v sladke sanje in brezdelje. Nasprotno, še vedno težke ekonomske in socialne prilike odločno terjajo nadaljnjih odločnih korakov. Narod je s svojo odločitvijo 5. maja obenem poudaril potrebo aktivne gospodarske in finančne politike, ki jo je vlada g. Jevtića z nekaterimi svojimi ukrepi pač že začela, ki pa nujno potrebuje nadaljnje izgradnje. Dati narodu dela in kruha, ta prvi in glavni postulat današnje dobe je treba izvesti do podrobnosti. Obratiti pred propadom naš kmečki stan kot steber in jedro države in naroda, je drugi postulat. Urediti in sanirati naše kreditne prilike, vrniti zaupanje naroda v denarne zavode, obratiti zlasti naše samoupravne hranilnice pred katastrofo, v katero jih tera oddaja pupilarnega denarja v Državno hipotekarno banko in kmečki moratorij, to je tretja nujna potreba našega gospodarskega življenja. Predvsem pa je potrebno, da vsaj vlada g. Jevtića izpolni obljubo, ki so jo dale pred njo že tri ali štiri predhodne vlade,

Konferenca balkanske zveze

Prične se danes popoldne v Bukarešti — Glavni vprašani sta izpopolnitev sporazumov s sovjetsko Rusijo in podonavski pakt

BUKAREŠTA, 10. maja. Danes, ko slavi Romunija svoj narodni praznik, so se sešli tukaj zunanji ministri držav balkanske zveze: Titulescu za Romunijo, Jevtić za Jugoslavijo, Maksimos za Grčijo in Ruždi Aras za Turčijo. Konferenci, ki bo razpravljala o vseh važnih aktualnih vprašanjih med narodne politike, kakor tudi o vseh drugih zadevah, ki tičejo države omejene zveze. Zunanji ministri Jugoslavije, Grčije in Turčije so bili z njihovim spremstvom pri prihodu slovesno sprejeti. Popoldne so se vpisali v knjižnico na dvoru, nato pa so prisostvovali velikim vojaškim paradim, prirejenim v praznino narodnega praznika. Opoldne so bili sprejeti zunanji ministri v avdienci pri kralju Karolu, ki jih je pridržal pri kosilu. V jugoslovanski delegaciji so poleg ministrskega predsednika

in zunanjega ministra Jevtića tudi njegov pomočnik Purić, šef kabineta Marković, osebni tajnik Kojić, ravnatelj »Avale« dr. Petrović in mnogi častniki.

Na konferenci, ki se bo pričela danes popoldne, se bo razpravljalo v prvi vrsti o francosko-sovjetskem paktu in načrtih, ki so bili izdelani, da se ta pakt na podlagi dvostranskih dogovorov izpopolni še z drugimi sporazumi sovjetske Rusije z državami srednje in vzhodne Evrope. Nadalje se bo razpravljalo o projektu podonavskega pakta in podonavske konference v Rimu, zlasti pa z ozirom na zahteve Avstrije, Madžarske in Bolgarije glede ukinitve vojaških klavzul mirovnih pogodb. Ker sodelujeta mala antanta in balkanska zveza zelo tesno druga z drugo, se bo obravnaval celokupni kompleks vpra-

šanj, torej tudi onih, ki balkanske zveze kot take direktno ne tičejo.

Splošno se pričakuje, da bodo na konferenci v vprašanju podonavskega pakta in zlasti zahtev Avstrije, Madžarske in Bolgarije določene smernice, ki bodo služile za podlago tudi sestanku zunanjih ministrov držav male antante, tako, da bo stališče obeh zvez docela identično. Na tej podlagi se bodo potem edino mogla nadaljevati pogajanja z Italijo, Francijo in ostalimi zainteresiranimi državami. Zaradi tega se tej konferenci pripisuje v vseh evropskih diplomatskih krogih zelo velika važnost. Na konferenci se bo pa razpravljalo tudi o gospodarskih, kulturnih in drugih vprašanjih, ki interesirajo države balkanske zveze posamično in skupno.

Podonavske konference še ne bo

VELIKA NASPROTSTVA ZINTERESIRANIH DAJEJO MALO UPANJA NA SKLENITEV PODONAVSKEGA PAKTA.

PARIZ, 10. maja. Po informacijah, ki so jih dobili tu iz Rima in držav srednje Evrope, se splošno smatra, da se podonavska konferenca še ne bo mogla pričeti takoj, ker so se pojavile zelo številne težkoče na vseh straneh. Na eni strani so zahteve Madžarske, na drugi pa je rezerviranost Avstrije, ki ne bi hotela priti popolnoma pod upliv Italije, naposled so pa tu tudi še države male antante, ki imajo prav tako svoje želje in predloge za rešitev podonavskih vprašanj, ki v neštetih zadevah nasprotujejo interesom Italije. Potrebna bodo še dolga in mučna pogajanja, da se naposled najde neki kompromis, ali tudi ta bi mogel

obveljati le za krajši čas. Po vsem tem izgleda, da se podonavska konferenca ne bo mogla pričeti 7. junija, kakor je bilo nameravano, ampak mnogo pozneje. Nevarnost je pa, da konference sploh ne bo, ako poprej ne bodo doseženi neobhodno potrebni skupni temelji.

PARIZ, 10. maja. »Havas« poroča iz Rima, da se na tamkajšnjih merodajnih mestih izjavlja, da se pred podonavsko konferenco ministri male antante ne bodo sešli z Mussolinijem, ker za tak sestanek ni časa in se bodo pripravljala pogajanja nadaljevala po normalni diplomatski poti.

Anglija ne bo branila Nemčije

LONDON, 10. maja. V zvezi z nemško akcijo za razčiščenje razmerja med francosko-sovjetskim in locarnskim paktom piše »Morning Post«, da po mnenju merodajnih angleških državnikov s francosko-sovjetskim paktom nikakor niso prizadete obveznosti Anglije po locarnskem sporazumu. To pomeni, da se Anglija ne bo smatrala obvezano priskočiti na pomoč Nemčiji, ako bi Francija vkorakala v Porcenje, izvršujoč svoje pogodbenne obveznosti do sovjetske Rusije. Francosko-sovjetski pakt je čisto defenzivnega značaja in se more uporabiti šele po sklepu Društva narodov. Zaradi tega ne bi imela Nemčija nobene koristi od tega, ako bi Anglija ponovno potr-

dila svoje obveznosti po locarnskem paktu. Anglija bo to potrdilo dala, ako se bo od nje zahtevalo, nikakor pa ne vplivala na francosko-sovjetski sporazum.

Avstrija pred novo vstajo

DUNAJ, 10. maja. Nenavaden odhod kancelarja Schuschnigga v Rim je vzbudil povsod največjo pozornost. Kakor se zatrijuje, je odšel k Mussoliniju, da onemogoči Starhenbergove načrte. Nasprotje med kancelarjem in podkancelarjem je največje v vprašanju oborožitve Avstrije in vrnitvi Habsburžanov. Schuschnigg je trdno odločen odstopiti, ako Mussolini kot vrhovni voditelj avstrijske notranje politike odkloni njegovo stališče. Temu se pridružuje še rovarjenje Starhenberga,

nih predelih države nujno zahtevajo, da se uprava narodu čimbolj približa in se izgradi široke banovinske samouprave, ki bodo omogočile sodelovanje naroda pri urejevanju gospodarskih prilik. Čim več bo narodu lokalno dana možnost, da odloča o svojih, zlasti gospodarskih vprašanjih, tem manj bo nerganja in nezadovoljstva. Zato pa kličemo vladi g. Jevtića in novi narodni skupščini: brez velikih okolišnin zgrabiti v sredino in preiti od besed k dejanjem!

V—S—

ki pripravlja državni udar, da odstrani klerikalce in zavlada sam s »Heimwehrom«, ki pa ne deli z njim njegovih italofilskih ekstravaganc. Govorice o puču »Heimwehra«, so tudi že predmet diplomatskih posvetovanj.

HITLER BO GOVORIL.

BERLIN, 10. maja. Državni voditelj Hitler in vojni minister Blomberg sta se vrnila v Berlin. Pričakuje se, da bo Hitler že v najkrajšem času imel svoj davno napovedani zunanje-politični govor.

POLJSKA VPRAŠANJA FRANCIJI.

VARŠAVA, 10. maja. Pred obiskom francoskega zunanjega ministra v Varšavi se poljski tisk zelo izčrpno ukvarja z francosko-sovjetskimi paktom in ugotavlja, da je treba postaviti Franciji neka vprašanja. Listi naglašajo, da je francosko-sovjetski pakt kaotičen in meglen in vzbuja zlasti vprašanje, preko katerega ozemlja bi priskočila ruska vojska na pomoč Franciji, ako bi bila napadena?

BOLGARSKA KRALJICA V RIMU.

RIM, 10. maja. Semkaj je prispela bolgarska kraljica Ivana v spremstvu svoje sestre Mafalde in ostane več časa na obisku pri svojih starših.

ZAROTA V CARIGRADU.

CARIGRAD, 10. maja. Tu so odkrili zaroto, naperjeno proti predsedniku turške republike Kemalu, in aretirali okoli 60 ljudi. Zarotniki so se upirali glavno proti odpravi praznovanja petka in uvedbi nedelje.

ITALIJA NI OSLABLJENA.

RIM, 10. maja. Poluradno se izjavlja, da so vesti o oslabitvi vojaške moči Italije zaradi odpošiljanja čet v Afriko brez podlage. Namesto vojakov, ki se odpošiljajo v Afriko, stopajo sprotni novi vpoklicanci.

POL MILIJONA LJUDI NA PROSTEM.

LONDON, 10. maja. Zatrijuje se, da je v noči od nedelje na ponedeljek ob praznovanju jubileja angleške vladarske dvojice prehočilo v Londonu pod vedrim nebom okoli pol milijona ljudi, ki so hoteli biti že zgodaj jutraj na krajih, koder se je peljala v slavnostnem sprejedu kraljeva dvojica s svojim spremstvom. Za časa sprejeda se je onesvestilo 7.000 ljudi zaradi gneče in so morali reševalci neprestano stopati v akcijo.

Dnevne vesti

Počastitev mučenikov za svobodo

SLOVESEN POKOP OSTANKOV U PORNIKOV IN MAISTROVIH BORCEV
IZ LETA 1918. V GORNJI RADGONI.

Ko je pričelo leta 1918, vidno pokati v avstrijski armadi, so se na mnogih krajih, kjer so služili naši fantje, pojavili upori proti avstrijskemu nasilju in soldateski. Tak upor slovenskih fantov nacionalistov je nastal tudi meseca maja leta 1918. v Gornji Radgoni, kjer je bil nameščen kader 97. tržaškega pehotnega polka. Vodja upora je bil Andrej Melihien, ki je kot jugoslovanski nacionalist vzpodbujal svoje tovariše k nacionalizmu in govoril javno o veliki Jugoslaviji. Pri uporu so Melihenu pomagali titularni korporal Rudolf Ukovič iz Hrušice, Anton Švab iz okolice Sežane, Marko Frej iz Montane, Peter Hvala s Pečine, Liberat Velan iz Pazina, Rihard Freb iz Tržiča in Janez Manjako iz Gorice. Vsi so bili obtoženi nepokorščine in jih je avstrijska soldateska obsodila vse na smrt. Melihien in Ukovič sta bila ustreljena 27. maja 1918. ob 14. uri, ostalih šest pa dva dni pozneje tudi ob 14. uri. Usmrtitvi je prisostvovalo mnogo občinstva in celo otroci. Ko so gnali obsojence na morišče, so na zadnji poti prepevali naše narodne pesmi in vzklicali Jugoslaviji, Srbiji in kralju Petru.

Usmrtitvi so prisostvovali tudi oddelki 26. in 47. pehotnega polka iz Maribora, 27. pehotnega polka iz Gradca in 7. pehotnega polka iz Celovca. Smrtno kazen je izvršilo 6 vojakov od 7. celovškega

pehotnega polka, ker se nihče od ostalih polkov ni javil. Trupla vseh osmih žrtev so pokopali na pokopališču v Radgoni, kjer so njihovi ostanki počivali do preteklega torka dopoldne, ko so jih izkopali in prepeljali iz Radgone v Gornjo Radgono. Obenem so na pokopališču v Obralni v Avstriji izkopali zemeljske ostanke 6 Maistrovih borcev, ki so padli v bojih v februarju leta 1919. za osvobodjenje naše severne meje. Bili so to Jože Haložan iz Maribora, Janez Repolusk od Sv. Kungote pri Mariboru, Martin Pressec iz Budine pri Ptuj, Ivan Masten iz Središča, Martin Kojc od Sv. Lenarta v Slov. goricah in še neki neznan vojak. Kostni naštetih so pretekli terek tudi prepeljali v Gornjo Radgono.

Slavnosten skupni pokop žrtev radgonskega upora in padlih Maistrovih borcev bo v nedeljo, 26. maja ob pol 11. uri na pokopališču v Gornji Radgoni. Pretvoril se bo prav gotovo v mogočno manifestacijo zvestobe in vdanosti naši domovini, ker se ga bodo udeležile številne nacionalne organizacije iz vseh slovenskih krajev. Častno bodo zastopana prav gotovo vsa mariborska nacionalna društva, med njimi v prvi vrsti Maistrovi borci. Na dan pokopa bodo vozili v Gornjo Radgono iz Maribora posebni avtobusi po znižani vožnji.

He'ena Pessi

znana dunajska kozmetičarka vas vabi na

OSEBNI RAZGOVOR

s svojo asistentko, ki vam bo danes in jutri v posebej za to rezerviranem prostoru **drogerije KANC** dajala brezplačna strokovna navodila o negovanju lepote in lica.

kjer je stal nekdanji Tegetthofov spomenik. Tako bodo izginili z omenjenega trga, kjer bo v doglednem času zrasla med košatim drevjem lepa pravoslavna cerkva Lazarica, zadnji ostanek suženjske preteklosti našega obmejnega mesta. Ker pa nameravajo Šentiljčani ob meji postaviti osvoboditelju naše severne meje, pokojnemu generalu Rudoju Maistru spomenik in ker nimajo na razpolago bogatih denarnih sredstev, so zaprosili mestno občino mariborsko, naj bi jim darovala kamenje, ki je tvorilo podstavek nekdanjega Tegetthofovega spomenika. Mestna občina mariborska je prošnji Šentiljčanov ugodila in bodo kamenje podstavka prepeljali v Št. Ilj. Šentiljčani bodo podstavek na novo izklesali in postavili na njem spomenik možu, ki je z mečem v roki osvobodil tudi njihovo zemljo.

Ureditev promenade poti. Promenadna pot ob Aleksandrovi cesti težko čaka na asfalt. Asfaltiranje in ureditev se je nekoliko zavleklo, ker še niso izgotovljeni svetilniki, ki jih bo vllila neka mariborska tvrdka. Vendar pa bo mariborska avenija do Mariborskega tedna dogotovljena.

Pomožna blagajna »Sloga« razpuščena. Ministrstvo za trgovino in industrijo je s svojim odlokom od 2. t. m. razpustilo »Slogo«, registrirano pomožno blagajno v Mariboru, ker ni izpolnila zakonskih pogojev za poslovanje. Za likvidatorja je imenovan upokojeni okrajni glavar g. dr. Peter Vaupotič iz Maribora.

Obrtna razstava. Slovensko obrtno društvo v Mariboru bo ob svojem letšnjem jubileju priredilo obrtno razstavo za mojstre, pomočnike in vajence. Zato vabi vse tovariške obrtnike, da se razstave kar v največjem številu udeležijo. Ker mora društvo določiti prostore, naj se zanesljivo in nujno prijavijo vsi mojstri obrtniki do 31. tm. v pisarni v Vetrinjski ulici in naj tam sporoče, kaj mislijo oziroma kaj nameravajo razstaviti.

Materinski dan v Studencih. Pomladnik Rdečega križa dekliske osnovne šole v Studencih bo proslavil materinski dan v soboto 11. t. m. in v nedeljo 12. t. m., oba

krat ob pol 20. uri v šolskih prostorih dekliske šole.

Opozorilo daykoplavevalcem. Dne 15. maja 1935 poteče skrajni rok za plačilo v II. četrtletju 1935 v plačilo dospelo zgrada, pridobnine, pavšaliranega davka na poslovnj promet in luksuz, rentnine, družabnega davka in vojnice. Po tem roku se bo uvedlo izvršilno postopanje, odnosno prisilna izterjava ter računali eksekutivni stroški in zamudne obresti.

Sprejem v podčastniško šolo. Rok vlaganja prošenj za sprejem v inženjersko podčastniško šolo v Mariboru je podaljšan do 15. tm. Informacije daje mestni vojaški urad v Mariboru.

Matineje Zveze kult. društev v Grajskem kinu. Sobota ob 14. uri, nedelja ob 11. uri

„Prodana nevesta“

po istoimenski operi.

Jadranska umetniška razstava prof. Stjepana Bakovića ostane na občo željo našega občinstva odprta še do 13. maja, tako, da si jo more vsakdo ogledati, ki je do sedaj še ni videl. G. prof. Baković je vpošteval to željo, da da možnost tudi našemu dijstvu, da si jo ogleda. Vstopnina 4 Din. za dijake polovična, za skupine šol 1 Din za osebo. — Vstopnina gre v korist Jadranske straže za Mladinski dom v Bakru.

Nočna lekarniška služba. Jutri v soboto bosta imeli nočno lekarniško službo Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arhu« na Glavnem trgu in Savostova lekarna »Pri sv. Magdaleni« na Kralja Petra trgu.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek ob 20. uri predava g. univer. prof. dr. Ferdo Šišić iz Zagreba o temi: »Stoletnica ilirizma in njegov politični pomen«. V ponedeljek 13. maja predava v francoskem jeziku g. Worms iz Pariza o umetniškem življenju v Parizu. Predava nje, ki bo skupno s francoskim krožkom, bodo spremljale skioptične slike.

Český klub. V soboto 11. t. m. ob 8. uri zvečer predava v našem klubu, in sicer v lovski sobi hotela »Orel«, češkoslov. žurnalistka gospa Božena Neumannova, žena pesnika S. K. Neumannja iz Prage. Tema predavanja je »Žene in časopisi ter žena žurnalistka«. S tem predavanjem bo zaključena njena zelo uspešna predavateljska turneja po naših kolonijah v Jugoslaviji, Vabimo svoje rojake k polnoštevilni udeležbi. — Prijatelji Čehov dobro došli! Po predavanju vsi na »Planinski ples«. Odbor.

SK Svoboda poziva vse svoje članstvo na sestanek danes 10. maja, zaradi veselice, ki bo v nedeljo pri Anderletu. Priďte vsi točno in zanesljivo! Načelnik.

Prvo vežbalno streljanje na leteče globe priredi mariborska podružnica Slovoskega društva v nedeljo 12. t. m. ob 15. uri na vojaškem strelišču v Radvanju. Streljalo se bo tudi s kroglo. Lovci se pozivajo, da se prvih strelskih vaj pod milim nebom udeležijo v čim večjem številu.

Velika sportna veselica. SK Svoboda bo priredila v nedeljo 12. t. m. popoldne v vseh prostorih Anderletove gostilne v Radvanju prvo poletno sportno veselico s pestrnim programom. Ribolov, zapor, strelšče in vse mogoče atrakcije bodo pripomogle k najboljšemu razpoloženju. Igrala bo znana železničarska godba. — Vstopnine ni. Če bo slabo vreme, bo veselica v nedeljo 19. tm. K obilni udeležbi vabi vse, zlasti pa sportu naklonjeno publiko najljubnejše odbor.

Planinska balada. So šli tja v Kačo ves, so šli izkušeni planinci vina kupovat. S klobuki mahali na vse strani: »Šmicberger vstani, ti nesmrtni brat! Šmicberger vstal je in odprl je klet: »Hudiča, v ritoznojčanu vrtil se svet?« In vinski kupci hvalnice pojó v poskušnjah tisočkrat napivani. »O zdaj gremo, o zdaj gremo...« A kje ostali so klobuki šivani? So šli, so šli planinci vina kupovat zdaj hodijo klobuke šivane iskat. O Kača ves, o Kača ves! Kaj ne? Šmicberger pride na planinski ples!

Danes v petek specialni ruski večer in popolnoma nov kabaretni spored v »Veliki kavarni«.

Zvečer v »Grajski kleti« velika izbira morskih rib in jastog z majonezo.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 10. maja: Zaprtó.
Sobota, 11. maja ob 20. uri: »Poljska kri«. Premiera. Red D.
Nedelja, 12. maja ob 20. uri: »Veseli kmetič«. Znižane cene. Nepreklicno zadnjič v sezoni.

Premiera Nedbalove operete »Poljska kri« bo v soboto, 11. tm. Opereta spada med najboljša dela tovrstne produkcije ter se drži z nezmanjšano svežino na repertoariu gledališč. Glasba »Poljske krvi« je prav pestra in ognjevitá, dejanje pa je živahno in učinkuje z neposredno komiko. Posamezna dejanja se gode: prvo na poljskem plesu v Varšavi, drugo in tretje pa na posestvu grofa Baranjskega na deželi. Dirigira Herzog, režira Rasberger, plese je nastudiral Anton Harastovič. V opereti so zaposleni Udovičeva, Barbičeva, Zakariškova, Starčeva, Gorinškova, Sanein. P. Kovič, Harastovič, Rasberger, Grom, Stupica, Verdonik in Šauperl.

Nepreklicno zadnja uprizoritev Fallove operete »Veseli kmetič« bo v nedeljo 12. tm. zvečer. Dasi tega najbolj uspešnega dela letošnje glasbene sezone niso več nameravali uprizoriti je poslednja predstava pritegnila toliko občinstva, da mnogi še vprašujejo po privlačnem »Veselim kmetiču«. Zato bo še ena uprizoritev te operete v nedeljo zvečer ter je to vsakakor poslednja letošnja predstava »Veselega kmetiča«. Veljajo znižane cene.

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes dalje Leo Jlezak v vefilmu

Muzika, mladost in ljubezen

Variete-spored: krasen nastop mulatkinje v svojem kitajskem plesu in pa sestre Blanc in Noir v veselem duo-plesu. Spremlja domača godba Pall-Cigan.

Kino Union. Danes petek zadnji dan »Suzana« z Lilian Harvey. Soboto velenapeti kriminalni pustolovni film »Al Capone« (Žig sramote).

V nedeljo, 12. maja na raznju pečeni odojki v gostilni Tomše, Pekre.

Prostovoljna gas. četa v Studencih priredi na čast sv. Florijana v nedeljo, 12. maja popoldne v gostilni Omulec (pri sv. Jožefu) koncert s pestrnim sporedom. Čisti dobitek se uporabi za gasilske potrebe ščine Prijatelji in znanci gasilstva vladno vabljeni.

Smrten padec s kolesa. Pred 4 dnevi se je peljal 65-letni upokojeni policijski pristav Josip Švajger na svojem kolesu proti Kamnici. Na takozvanem klanecu Monte Bello pa je izgubil oblast nad krmilom in padel tako nesrečno, da si je pretresel možgane in prebil lobanjo. Nezvestnega in smrtno nevarno poškodovanega so takoj spravili v mariborsko bolnišnico, kjer je preteklo noč podlegel hudim poškodbam. Pokojnik je bil blag mož in so ga vsi, ki so ga poznali visoko čislali. Pokopali ga bodo v nedeljo ob 16. uri na mestnem pokopališču. Blag mu spomin!

Zalostna smrt. Stara Dravska vojašnica nudi številnim brezposelnim revežem skromno streho. Iznšli so neko luknjo, v katero so se splazili s Pristana ja v tej luknji prenočevali. Tam je imela svoje prenočišče tudi 45-letna uboga Terreza Reševa, ki je že nekaj let bolehalala za jetiko. Reševa je tudi preteklo noč prenočevala v dravski vojašnici. Hudo so se pa prestrašili njeni sestanovanci, ko so jo našli davi mrtvo. Po komisionalnem ogledu so njeno truplo prepeljali v mrtvašnico na mestno pokopališče, kjer jo bodo pokopali.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12,6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8,6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 16 stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 741; relativna vlaga 79; vreme je mirno in oblačno; vremenska napoved napoveduje je izboljšanje vremena.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedin.telja v Mariboru!

V Dubrovniku sem se vkrcal na ladjo »Zagreb«. Tu sem imel priliko v bežnih obrisih napisati gornje potne vtise, saj sem svojo boljšo polovico pustil na oddihu ob morju in sam nadaljeval vožnjo proti Mariboru. (Se bo nadaljevalo.)

Alphonse Daudet

GREH ŽENE

ROMAN

74

»Ah, prosim vas! Ne pridite, bojim se.«

»Bojiš, česa? Tvoj mož je v Parizu, stari se pa gotovo ne vrne pred čisto. Gre torej samo za to, da ne zaspiš, tu, saj ne bova imela volje zaspati. Pomisli, ena noč, cela noč bo najina, prvič čisto najina.«

Šepetal ji je v uho in lase, med tem ko je ona ogledovala nove dragulje. Zakupniki, ki so ženili sina, so odšli. Trgovci in njegova sestra — srednjeveški pojavi, slabotna in bolelna potomca iz mozgane rodovine, kakršni je mnogo na Seine-et-Oise — sta se približala, se mu poklonila do tal in vprašala, če je monsieur že izbral, kar je želel.

»Da, gospa Souchotte... Ta nakit tu, in pridem zvečer sam ponj.«

Sautecoeurjeva je vstala vsa rdeča in hotela oditi, ko se je nenadoma ustavil velik landaver pred trgovino, v kateri je bilo že tako mračno, tedaj pa še bolj, ker je bil zastor nad izložbo spušččen.

»Kočija gospe Féranove,« je dejala trgovka z glasom, ki je razodeval spoštovanje, vendar ne tako veliko kakor prej

do Charlexisa. O, trgovski glasovir, sto-krat občutljivejši in izvežbanejši kakor kitajska lestvica!... Princ se ni niti genil, ni niti z glavo mignil, izraz njegovega posmeha se je pa vse bolj menjal, ko je videl, da prihaja v trgovino elegantna vitka ženska postava.

»Je moja ura gotova?...« Lydija ni imela moči, da bi dokončala svoje vprašanje. Hote ali nehoti ji je nervozni kashel zadušil glas. Po oni komediji v Monte Carlu, po ločitvi in begu Charlexisa ni bila več videča, sedaj se je pa pokazala pred njo v ogledalu trgovine ta lepa, a predrzna in podla podoba. Njen dojem je bil nagel in mnogolik: bil je to stud, strah in srd, obenem pa tudi občutek veselja, da v vsem tem ni nobene žalosti. Veselilo jo je to zaradi tega, ker je sedaj izginila tista negotovost, ki jo je prej mnogokrat mučila, ko se je spraševala: »Kaj bi občutila, ako bi ga zopet videla?«

Ako ga je sploh kdaj ljubila, je zdaj gotovo izginilo še zadnje čuvstvo, hvala Bogu! Zato ni imela prav Sautecoeurjeva, ko jo je tako divje gledala s svojimi

ko ogle črnimi očmi in nesramnostjo ženske iz predmestja. Lydijina ura je bila gotova, vzela jo je in odšla, ne da bi kaj rekla. Toda tašča, ki je opazila njen zbegani obraz, je vzkliknila: »Kaj se ti je zgodilo?«

»Nesrečno srečanje!« je zamrmrala Lydija, ko je sedla k njej. In tiho, da je ne bi slišal kočijaž, ki se je ves sključil, da bi lažje prisluskoval, je izgovorila Charlexisovo ime... »Ah, ne bi bila nikoli smela priti na ta sejem!«

»Tega sem kriva jaz, dragi otrok. Ti si vedno doma, pa sem hotela, da vsaj enkrat vdihneš nekaj čistega zraka.«

»Slutila sem že vnaprej neko nesrečo.«

Mati jo je pogledala in v tem pogledu sta se razodevala strah in nemir: »Nesrečo?«

»O, ni se vam prav nič treba bati zame, četudi sem neumna... Ne, svojega moža ljubim in bom vedno ljubila samo njega. Samo kako naj mu povem, da sem ga srečala?«

»Ohranive to kot skrivnost zase. Ko gre že vse tako dobro in nam Mervet pošilja o njem tako dobre vesti, bi s tem samo zadržali njegovo ozdravljenje in vrnitev.«

»Potem moram lagati in mu ne smem vsega povedati, kakor sem sklenila in

se tega sklepa tudi držala, odkar je v Alžiru.«

Med tem, ko sta se tako pogovarjali, se je peljala kočija po onih ozkih, krivih in hrupnih ulicah. Pred lekarno, papirnico, delavnico sedlarja in kavičarja se je ustavljala in trgovci so prihajali, da sprejmejo naročila obeh gospa in se nato spet vračali z zavitki in steklenicami ter jih metali na sedež k Libertu, oblečenem v svoji dolgi livreji. In tako je bil njun pogovor pravi razgovor žensk, ko si pripovedujejo najzanimnejše stvari, pa to pripovedovanje prekinjajo s svojimi hišnimi opravki. Kočija se je ustavila tudi pred slaščičarno, kjer sta naročali razne stvari za nedeljo, in tu se jima je približal tudi sodnik Delcours, oblečen praznično in z rokavicami na rokah, bleščeče brade in zob. Že več mesecev ni bil v Uzellesu in prav tedaj je hotel naglo pokositi in se nato z vlakom odpeljati h gospema, da ju zaprosi nekaj zelo resnega in nujnega.

»Dobro, stopite potem v kočijo in kosite pri nas!« je dejala mati, in sodnik je ves vesel sedel njima nasproti, med vse tiste kupe zavojev. Lydija je bila zmedena, ker se je sedaj prvič sešla z enim njihovih nekdanih prijateljev, zato je, opazujoč male ploščice na šipah črne in prazne slaščičarne, vprašala z narejenim zanimanjem: »Tu torej vi jeste?«

Ko se bodo pogovarjale zvede med seboj

UČENJAK PRED NAJVEČJMI PROBLEMI BODOČNOSTI. — OPTIMISTIČNA NAZIRANJA.

Valovi radia bi utegnili biti prvo sredstvo, s katerim bi morda mogli dajati znake na ogromne daljave ozvezdnega prostora. Nekateri učenjaki zanikajo to možnost, drugi pa ji zopet pripisujejo vso bodočnost, in prav v tem je misterij optimističnega naziranja.

V nekem znamenitem ameriškem znanstvenem časopisu je bila objavljena razprava o medzvezdnem prometu. Tu piše med drugim: Če je med milijardami zvezd ena, ki ima kot naše solnce celo vrsto planetov, tedaj bi smeli sklepati, da je vsaj na enem teh planetov temperatura, ki omogoča rastlino in živalsko življenje. Če je torej nekje izven zemlje v vesoljnem prostoru življenje, bi bila tudi dana možnost, da pridemo kdaj s posredovanjem radia v zvezo z razumnimi bitji.

Kako razburljiv bo trenutek, ko se bo doseglja prva zveza v medzvezdnem prostoru. Človeštvo ne bo nikoli doživelo nič večjega. Prvo vprašanje po ugotovitvi take zvezde pa bo, kako najti medsebojni jezik, da se bodo planeti sporazu mevali med seboj. Tudi to ni nepremostljiva zapreka. Vsekakor bo mnogo lažje, kot je bilo čitati stare egiptčanske hieroglife in asirske klinopise v jezikih, ki so že zdavnaj izumrli. Pri medplanetarnem pogovoru po radiu bodo na tej kakor na oni strani živa in visoko naobrazena bitja, ki bodo drugo drugemu pomagala pri sporazumevanju. Vzemimo za primer, da se bomo nekega dne sporazumeli s temi izvenzemeljskimi ljudmi ter jih vprašali kakšna je njihova podoba. V tem pogledu moramo dati domišljiji prosto pot, da si po svoje naslika ta razumna bitja, kajti znanost nam ne more dati odgovora. In če vprašamo ta bitja, kakšna so, ali so podobna nam ljudem, ali pa rakom, ali celo morda bodeči lupini kostanja. Ali ni morda mogoče, da dobimo zvezo s kakšno žuželko, ki modro misli ali s kakšno rastlino, ki je bolj razumna in pametna, kakor današnji človek na zemlji.

Pri vsem tem pa moramo upoštevati neke pogoje. Če bo naš sosed Mars oni planet, s katerim bomo stopili v zvezo, bodo brezžični znaki potovali 2 minuti od zemlje do njega in narobe. Radiofonski valovi so namreč neke vrste svetloba, a ta hiti s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Če računamo astronomsko, nam je planet Mars zelo blizu. Če pa bi hoteli dajati znake na kakšno zvezdo v ozvezdju Herkula, bi brezžični valovi od nas do nje potovali, pomislite — 40.000 let! In na odgovor bi morali čakati tudi 40.000 let. Že iz ene same številke spoznamo,

da se nam tudi s pomočjo tako zelo hitrih radiofonskih valov ne bo mogoče kar razgovarjati s prebivalci oddaljenih zvezd. Omejiti se bomo morali na majhno število ozvezdij, ki so nam zelo blizu in kamor radiofonski valovi potujejo samo nekoliko let. Čas nam bo torej v praksi onemogočal vsako normalno pogajanje s prebivalci na zvezdah.

Kdo ve, kaj bo čez 40.000 let na zemlji? Kako dolgo bo še približno trajalo organsko življenje na njej? To je odvisno od našega solнца. Predvsem nam mora še nadejati dobavljati ono točno nepreveliko in nepremajhno količino toplote, ki je potrebna, da se temperatura na zemlji ne dvigne nad 65 stopinj C nad ničlo in ne zleze živo srebro 75 stopinj C pod ničlo. Če pomislimo, da je na neštveh zvezdah temperatura okoli milijona stopinj in da v medzvezdnem prostoru znaša več sto stopinj pod ničlo, potem spoznamo, da zavisi naše življenje od sprememb toplote v razsežnosti borili 140 stopinj C.

Za enkrat se nam ni ničesar bati, kajti temperatura na zemlji je že več milijonov let stalna in bo nedvomno ostala stalna še precej milijonov let. Med tem časom pošilja solnce na vse strani v vesoljni prostor svoje žarke. Pri današnjem izžarjevanju solнца se uničuje 360 milijard ton solnčne snovi na dan. To je ogromna masa, toda v primeri s solnčno maso je trohica, ki sploh niti v mnogih milijonih let ne pride v poštev. Dejstvo pa je, da je naše staro solnce danes za 360 milijard ton lažje, kakor je bilo včeraj. Po našem merilu tako shujšanje ne more dolgo trajati, toda po astronomskem merilu je zadeva vse drugačna.

Učenjaki nas uče in ni dvoma, da je solnce umirajoča zvezda. Leto za letom izgublja nekaj zvezde, kar pomeni izgubo privlačne sile in moč izžarjevanja. Priznati moramo, da se bo zemlja vedno bolj oddaljevala od solнца in bo torej dobivala manj solnčne toplote. (Drugi trdijo spet nasprotno, da se bo približevalo.) Vrh tega bo solnce samo postajalo čedalje hladnejše in bo torej človeški rod poginil od mraza. Toda kakšen bo človek čez milijon let? Če bo tako naglo kopičil znanje, kakor od Kolumba do danes, potem si kulturne stopnje bodočega človeka niti zamisliti ne moremo. Če ne bo morda kakšna katastrofa uničila vseh ljudi ali onemogočila nadaljnega napredka, ljudje ne bodo morda samo poznali smisla svojega življenja in vsega vsemirja, marveč bodo znali tudi vladati vsemu

vsemiru in regulirati gibanje zemlje in nebesnih teles. Šele tedaj bo človek pravi vladar narave.

Slovenjgradec

Uršlja gora vabi. Misliška podružnica Slovenskega planinskega društva v Slovenjgradu sporoča vsem ljubiteljem naših planin, da je koča na Uršlji gori odprta in da bo od 19. tm. dalje stalno oskrbovana. Kdo še ne pozna enega najlepših razgledišč naših planin? Kdo še ni videl zanimive slovenske romarske cerkve na gori, ta naj pride in naj ne zamudi tega izrednega užitka. Uršlja gora je zlasti Mariborčanom tako blizu in jih tako iskreno vabi. Znižana oziroma polovična vožnja po železnici in lahki, približno 4-urni dostop iz Slovenjgradca, Rimskega vrelca, Šoštanja, Črne, Mežice, Prevalj in Guštanj so ugodnosti, ki jih nudi Uršlja gora. Izredno zanimive

kombinacije za nekajdnevne izlete preko Pohorja ali nadaljevanje na ponosno Pecco, košato Oliševu, divjo Raduho, Logarsko dolino ali v solnčne Golte, vsega se lahko naučite, ko ste preživeeli nekaj ur na Uršlji gori. Še vse premalo poznamo ta del tako lepe slovenske zemlje, čeprav je Mariboru tako zelo blizu. Zato vabimo zlasti Mariborčane v obmejni planinski raj.

Na vlaku.

Ko pride v kupe sprevodnik in zahteva vozne listke, je neki profesor zaman brskal po vseh žepih, da bi našel svojo vozno karto.

Sprevodnik: Pridem pozneje, profesor.

Profesor: Je že prav, toda če listka ne najdem, ne vem na kateri postaji moram izstopiti.

Razno

ZA MATERINSKI DAN

vam nudi najboljša in cenejša darila slaščičarna J. Pelikan, Gosposka 25. 2036

TRAJNI KODRI

že od Din 80.— naprej. Salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1, Kralja Petra trg 4. Spec. barvanje las svetovno znanih tvrdk po najsolidnejših cenah. 1935

ČEVABCIČI.

raznoliči, bržle in morske ribe se pečejo na žari (gradele) vsaki dan in ob vsaki uri sveže v restavraciji »Novi svet« (prej Halbwild). 2011

Posest

LEPO POSESTVO

pri Mariboru poceni prodam. Marija Brus, Maribor, Mlinska ul. 9, dvorišče. 2037

Prodaj

VEČERNA OBLEKA

poceni na prodaj. Hišnica, Gregorčičeva 26. 2039

STELAZE

za prodajalno, dobro onranjene, odda po zmerni ceni. M. Berdajs, Maribor, Vetrinjska ul. 30. 2006

Službo dobi

BRIVSKEGA POMOČNIKA, samo starejšega, sprejme salon Mrakič, Cankarjeva ul. 1. 2054

PRIDNA KUCHARICA

katera tudi gleda na red v stanovanju, dobi takoj službo. M. Berdajs, Maribor. Trg svo bode 6. 2005

Kupim

KNJIŽICE

Zadružne gospodarske banke in Mestne hranilnice se kupijo. Ponudbe pod »Gotovina 1« na upravo »Večernika«. 2021

Stanovanje

TRISOBNNO STANOVANJE s kopalnico oddam s 15. majem. Naslov v upravi »Večernika«. 2022

Sobo odda

LEPO ČISTO SOBO oddam v centru. Stolna 1-1. 2038

Službo išče

KUCHARICA

išče mesto s 15. majem. Vprašati pri ing. Petričku, Cvetlična ul. 18. 2035

Vslad

Opustitve trgovine

prodam poceni okoli 400 rabljenih, novopocinkanih vrčev za mleko različen velikosti, dalje Astra-stroj za surovo maslo, malo topilno napravo za sir, hladilnik in baven za mleko. Železno blagajno, parni kotel in bencinmotor.

Bernhard Adolf

Maribor, Aleksandrova 51.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo močel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpolni tudi svoje oglaš, zlasti male oglaš, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernik« malih oglaših. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj